

АРСЕНИЧ Микола Васильович (Арсенич-Березовський; псевд. — Михайло, Григир, Максим, Дем'ян; 27. 09. 1910, с. Нижній Березів, нині Косів. р-ну Івано-Фр. обл. — 23. 01. 1947, с. Жуків Бережан. р-ну Терноп. обл.) — військово-політичний діяч українського національно-визвольного руху в Західній Україні. Член Центр. проводу ОУН(б), чл. Гол. ради ОУН. Лицар Золотого Хреста Заслуги. Закін. юрид. факультет Львів. університету (1936). Юнаком вступив до Укр. військ. організації. Член ОУН від 1929. За антипольську діяльність неодноразово був арештований. У 1937–38 очолював організацію політ. в'язнів-українців у львів.

в'язниці «Бригідки». Від 1939 — у Німеччині, закін. спец. школу абвера в Кракові. Після створення Служби Безпеки (СБ) ОУН(б) на поч. 1940 стає заст. її шефа М. Лебеда. Від березня 1941 очолював референтуру СБ Центр. проводу ОУН. Під керівництвом А. створ. територ. мережа органів СБ, відпрацьовуються методи контррозвідки підпілля ОУН за умов протистояння з рад. органами держ. безпеки. Водночас виступав прихильником тотального контролю всередині ОУН, насаджував терорист. методи внутр. безпеки, захоплював безпідставні фіз. «чистки» серед підпільників та репресії за етніч. ознакою. 1944 разом з ін. кер. ОУН вів переговори з нім. командуванням про співпрацю в боротьбі з імпер. СРСР. 23 січня 1947 під час оперативно-бойової операції військ МВС СРСР бункер, де переховувався А., був оточений, а сам він покінчив життя самогубством. Разом із ним загинула його дружина Г. Гунько — референт жін. організації Львів. міського проводу ОУН. 2 лютого 1997 у рідному селі А. відкрито мемор. дошку з його барельєфом.

Рекомендована література

1. Содоль П. Українська Повстанська Армія (1943–1949): Довід. Нью-Йорк, 1994;
2. Арсенич П. Березуни (Біогр. відомості про уродженців Нижнього Березова). Ів.-Ф., 1994;
3. Його ж. Микола Арсенич «Михайло» // Літопис Голготи України. Т. 3. Героїка ОУН-УПА. Л., 1997.

Д. В. Веденєєв

Бібліографічний опис:

Арсенич Микола Васильович / Д. В. Веденєєв // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43311>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).